

T.C.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-

Konu : Soru Önergeleri

20 Aralık 2012
12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26.11.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-94950 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili Mehmet ŞEKER'e ait 7/12610, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/12611, 7/12612, 7/12613, Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER'e ait 7/12614, Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/12615, Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'a ait 7/12616, Amasya Milletvekili Ramis TOPAL'a ait 7/12677 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. 7/12610, 7/12611, 7/12612, 7/12613
7/12614, 7/12615, 7/12616, 7/12677 (16 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Candan YÜCEER
Tekirdağ Milletvekili
Esas No : 7/12614

Türkiye'de zeytin üretimi yıllık 280 bin tonu sofralık olmak üzere toplam 880 bin ton civarındadır. Türkiye'de zeytin tüketimi ise ortalama 171 bin, ortalama ihracat ise 63 bin ton civarındadır.

Yaklaşık 2 milyon kişinin geçimini doğrudan sağladığı, 8 milyon kişiye ise doğrudan veya dolaylı istihdam sağlayan zeytincilik sektöründe üretimi teşvik için fidan dağıtımında bulunan Bakanlığınız, hasat döneminin yaşandığı bugünlerde seçim bölgem olan Tekirdağ'da adeta üreticiyi ürünleriyle birlikte kaderine terk etmiştir. Fiyatlar maliyetin gerisinde, sofralara ulaşması gereken zeytinler ise ağaçta kalmıştır.

AB ülkelerinde ambalajlı zeytinyağına kilo başına 1.3 Euro destek verilir iken, ülkemizde bu destek üreticilerimiz tarafından "sadaka" olarak nitelendirilen 50 Kuruştur. Yine AB ülkelerindeki üreticiler zeytinyağının 5'e 1'i oranında prim alırken, İspanya, Yunanistan, İtalya gibi en büyük zeytin ve zeytinyağı üreticisi ülkeleri ile yarışmaya çalışan Türkiye'de zeytine prim verilmemektedir. Buna göre;

SORU 1) Türkiye'nin petrolden sonraki en büyük ithal kalemi bitkisel yağ olduğu gerçeğinden hareketle, zeytine prim vermeyi düşünüyor musunuz? Bakanlığınızın bu yönde yaptığı bir çalışma var mıdır/olacak mıdır?

SORU 2) Üreticinin emeğinin gerçek karşılığını alması için zeytin ve zeytinyağına verilen desteği artırma yönünde Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır/olacak mıdır?

CEVAP 1-2) Bakanlığımızca Zeytinciliğimizin ve zeytin üreticilerimizin desteklenmesi amacıyla 1998 yılından bu yana üreticilere zeytinyağı için kilogram başına destekleme primi ödemesi yapılmaktadır. Bu kapsamda, 1998-2011 yılları arasında toplam 169 Milyon TL prim ödenmiştir.

Zeytinin yan ürünü olan zeytinyağı ürününe verilen kg başına destekleme ödemesi; sofralık ve yağlık zeytin üretiminin ayırımı yapılmaksızın 7 Nisan 2011 tarih ve 27898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre 2011 Yılı Ürünü Yağlı Tohumlu Bitkiler, Hububat ve Baklagil Fark Ödemesi Desteğine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı Uygulama Tebliği" (Tebliğ No:2011/21) çerçevesinde, 2011/1430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yer alan listede belirtilen havzalarda desteklemeye esas 2011 yılı ürünü zeytinyağı üretirek satışını gerçekleştiren üreticilere fark ödemesi desteği şeklinde gerçekleştirilmektedir.

2011 yılı ürünü zeytinyağı destekleme primi bir önceki yıla göre %67 gibi önemli bir oranda artırılarak 50 Krş/Kg olarak belirlenmiştir.

Zeytinyağı ürününün de içinde yer aldığı fark ödemesi desteklemesi kapsamında yer alan ürünlere verilecek desteklemeye esas prim fiyatı: 5488 sayılı Tarım Kanununun 19'uncu maddesinin "b" bendi gereğince destekleme araçlarından fark ödemesi (hedef fiyat - dünya

fiyatı) dikkate alınarak, bütçe imkanları dahilinde 5488 sayılı Tarım Kanunu'na göre yetkilendirilen ve Bakanlığımızın da üyesi olduğu Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından belirlenmektedir. 2013 yılında ödenmek üzere 2012 yılı ürünü için fark ödemesi desteği kapsamında yer alan ürünlere kg başına belirlenen destekleme primi miktarları 2012/3106 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir.

SORU 3) Bakanlığınızın Tekirdağ'da zeytin fidanı dikmesi için teşvik ettiği üretici sayısı kaçtır? Bu çerçevede "zarar" eden kaç üretici bulunmaktadır? Sözü edilen üreticilerin zararını karşılama yönünde Bakanlığınızın bir tasarrufu olacak mıdır?

CEVAP 3) Tekirdağ ilinde 2005-2011 yılları arasında zeytin bahçesi tesis eden 28 üreticiye 684 da alan için 47.500 TL sertifikalı fidan desteği verilmiştir.

SORU 4) Bakanlığınızın verdiği teşviğe de güvenerek fidan dikerek ürün yetiştirmeye başlayan üreticilerin yaşadığı "Pazar" sorunu çözme konusunda Bakanlığınızın bir girişimi var mıdır? Üreticilerin, yurtdışı ile daha iyi rekabet edebilmeleri yönünde Bakanlığınızın aldığı veya alacağı önlemler nelerdir?

SORU 5) Zeytinyağı prim teşviği almak isteyen üreticinin önündeki bürokratik engelleri azaltmak üzere bir çalışmanız var mıdır?

SORU 6) Tüm üreticilerin ortak sorunu olan başta mazot olmak üzere diğer girdi maliyetlerinin yüksekliğiyle üretici nasıl baş edecektir? Çiftçilerin, hasat maliyetini düşürülmesi yönünde Bakanlığınızın aldığı/alacağı önlemler nelerdir?

SORU 7) Yurt içinde zeytinyağı satışlarının önemli bir kısmının market/hipermarketlerde yapıldığı bilinen bir gerçektir. Bu durumda küçük üreticilerin ürünlerinin sözü edilen yerlerin raflarına girmesi mümkün olamamaktadır. Bakanlığınızın bu konuda üreticilerin lehine aldığı/alacağı önlemler nelerdir?

CEVAP 4-5-6-7) Ülkemiz için önemli olan bu sektörde, zeytin yetiştiriciliğinden zeytinyağı üretimi ve pazarlamasına kadar karşılaşılan sorunlar ve çözüm yollarına yönelik olarak Bakanlığımızca 8-9 Aralık 2004 tarihinde İzmir'de kamu ve özel sektör katılımı ile "II. Ulusal Zeytin Zirvesi" düzenlenerek hedefler ortaya konulmuştur. Bakanlığımızca söz konusu hedeflere ulaşma doğrultusunda birçok proje yürütülmekte ve zeytincilik önemli oranda desteklenmektedir. Bu kapsamda yürütülen bazı çalışmalar şu şekildedir:

- Zeytinciliğimizin ve zeytin üreticilerimizin desteklenmesi amacıyla 1998 yılından bu yana üreticilere zeytinyağı için kilogram başına destekleme primi ödemesi yapılmaktadır.
- Dünya standartlarında ve ihracat kalitesinde zeytin yetiştiriciliğine uygun tür ve çeşitler ile kapama modern bahçe tesislerinin gerçekleştirilmesi amacıyla 2005 yılından itibaren yeni tesis edilen zeytin bahçelerine sertifikalı fidan desteği verilmektedir. Bu çerçevede, 2012 yılı için sertifikalı ve standart yağlık zeytin çeşitlerinde 10 dekar ve üzeri bahçe tesisine dekara 50-100 TL fidan desteği verilmektedir. Zeytin için 2005-2011 yılları arasında toplam 72 Milyon TL sertifikalı fidan desteği verilmiş ve bu destekler ile 368 Bin dekar yeni zeytin bahçesi tesis edilmiştir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Üretim girdilerinin desteklenmesi kapsamında, 2004-2012 yılları arasında zeytin üreticilerine toplam: 78 Milyon TL mazot, 2005-2012 yılları arasında toplam 82 Milyon TL gübre ve 2006-2012 yılları arasında toplam 50 Milyon TL toprak analizi desteği verilmiştir.
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı çerçevesinde, depolama, ürün işleme paketleme, ambalajlama, sulama ile makine-ekipman alımı konularında %50 hibe desteği sağlanmaktadır.
- Zeytin üreticilerimize, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından tarımsal kredi cari faiz oranlarından, tarımsal sulama sistemleri için %100, diğer üretim konularında ise (iyi tarım uygulamaları, standart fidan yurt içi üretimi/kullanımı, tarımsal mekanizasyon vb.) değişen oranlarda indirimli tarımsal kredi kullanılmaktadır.
- AR-GE Destekleri ile zeytincilikte projeli çalışmalar yapılmakta ve yeni gelişmelerin önü açılmaktadır.
- Zeytin ve zeytinyağında mevcut politikaların geliştirilmesi için Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) 2007 yılında kurulmuştur. Konsey tarafından ürün rekolte tespit çalışmaları yapılmaktadır.
- Dünya'da zeytin ve zeytinyağı sektöründe rekabet gücünün artırılması amacıyla, ülkemizin 1998 yılında üyeliğinden ayrıldığı Uluslararası Zeytin Konseyi'ne 2010 yılında tekrar üye olunması sağlanmış ve zeytinciliğimiz dünyaya açılmıştır.
- Zeytin/zeytinyağının depolanması hizmetini sunan lisanslı depo işletmelerinin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla "Zeytin Lisanslı Depo Yönetmeliği" ile "Zeytinyağı Lisanslı Depo Yönetmeliği" 4 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 2001/2002 sezonunda kişi başına 1,3 kg olan zeytinyağı tüketimi, 2011/2012 sezonunda %54 artarak yaklaşık 2 kg'a yükselmiştir. Bakanlığımız 2014 projeksiyonu çerçevesinde 5 kg kadar çıkarılması hedeflenmektedir.

Zeytinyağı kalite kriterlerinin korunması amacıyla AB ve UZK'ya uyumlu Zeytinyağı ve Prina Yağı Tebliği kapsamında gerekli düzenlemeler yapılarak taklit ve tağşiş ile mücadelenin yasal zemine oturtulması sağlanmıştır.